

УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ЛУЦЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет дошкільної освіти та музичного мистецтва
Кафедра музичного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи
Наталія БОРБИЧ
« 4 » *вересня* 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ВОК 3 Основи сценічного руху з методикою навчання**

освітньо-професійна програма Середня освіта (Музичне мистецтво)

освітній ступінь бакалавр

галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

спеціальність 014 Середня освіта

предметна спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

Робоча програма з освітнього компонента «*Основи сценічного руху з методикою навчання*» для здобувачів освіти ОС бакалавр за галуззю знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)

«25» серпня, 2024 року. 10 с.

РОЗРОБНИК: Ігор СТЕПАНЮК, кандидат мистецтвознавства, викладач композиції та постановки танцю

ПОГОДЖЕНО*

керівник

освітньо-професійної програми Середня освіта (Музичне мистецтво)

 (Анна ЗАРИЦЬКА)

« 3 » вересня 2024 рік

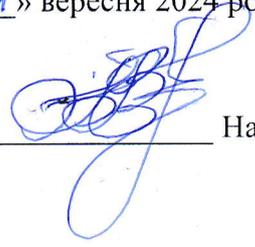
Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії, методики музичної освіти та інструментальної підготовки

« 3 » вересня 2024 року, протокол № 1

Завідувач кафедри Богдана ЖОРНЯК

Схвалено Вченою радою факультету дошкільної освіти та музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради

« 4 » вересня 2024 року, протокол № 2

Голова Наталія ІВАНОВА

1. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента			
		Денна форма навчання			
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Статус ОК вибірковий			
	Спеціальність 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво)				
Змістових модулів – 2	Освітній ступінь: бакалавр	Рік підготовки: 2024-2025			
Загальна кількість годин – 150		Семестр: 4			
		Лекції 20	Лаб. 40	Конс. 9	Практ. 20
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 3		Самостійна робота 61			
		Вид контролю: залік			

2. Мета, програмні компетентності та результати навчання

2.1. Мета освітнього компонента

У процесі освоєння основ сценічного руху здійснюється розвиток музичних та творчих здібностей здобувачів освіти, підвищується їх культурний рівень. Метою освітнього компонента є естетичне виховання засобами танцю, освоєння основ знань постановки танців для різних вікових груп ЗЗСО. Курс є важливим у підготовці здобувачів освіти до педагогічної діяльності і передбачає вивчення теорії і методики викладання основ постановки танцю, оволодіння вправами різного жанру, а також професійними навичками й уміннями, які необхідні для педагогічної і організаційної роботи в закладах загальної середньої освіти.

2.2. Програмні компетентності

2.2.1. Інтегральна компетентність - здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі, практичні проблеми у галузі музичної професійної діяльності та в процесі навчання, що передбачає систему інтегрованих, комплексних знань, застосування активних форм і методів музичного виховання.

2.2.2. Загальні компетентності

ЗК-6. Здатність до пошуку інформації, її аналізу та критичного оцінювання.

ЗК-7. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

ЗК-8. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК-9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації на основі креативності і підприємливості, генерувати нові ідеї, виявляти розв'язувати професійні проблеми.

2.2.3. Спеціальні (фахові) компетентності

СК-4. Здатність добирати і використовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання й розвитку учнів для проведення уроків та позакласних заходів з музичного мистецтва у закладах загальної середньої освіти, в тому числі за умов дистанційного та змішаного навчання.

СК-7. Здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність з врахуванням вікових й індивідуальних особливостей, психоемоційного стану.

2.3. Передумови для вивчення освітнього компонента

Засвоєння освітнього компонента «**Основи сценічного руху з методикою навчання**» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких освітніх компонентів: «Теорія і методика музичного виховання», «Основи теорії музики»

2.4. Результати навчання

2.3.1. Програмні результати навчання за ОПП.

ПРН 5. Розуміти значущість музичної культури і мистецтва для виховання та розвитку особистості учня, цінувати полікультурність світу і керуватися у своїй діяльності принципами толерантності, діалогу та співробітництва.

ПРН 6. Знати історичні, теоретичні та методологічні основи музичної освіти, педагогіки, психології; застосовувати сучасні методи, форми й засоби музично- педагогічної діяльності у процесі навчання та виховання учнів.

ПРН 12. Вирішувати музично-педагогічні проблеми з оригінальністю й гнучкістю творчого мислення у процесі конструювання, інтерпретації та реалізації музично-педагогічних ситуацій.

2.3.2. Результати навчання за освітнім компонентом.

Знання та розуміння:

- основних понять курсу, завдань естетичного виховання здобувачів освіти ЗЗСО;
- основ композиції та побудови танцю;
- вікових особливостей музичного розвитку здобувачів освіти ЗЗСО.

Застосування знань і розумінь:

- застосування теоретичних знань у практичній руховій діяльності.

3. Програма освітнього компонента

Змістовий модуль I.

Основи композиції і постановки танцю

Тема 1. Види, форми і жанри хореографічного мистецтва

Мета і завдання освітнього компонента. Професіоналізація танцювального мистецтва. Художній зміст та художня форма хореографічного твору. Виразні можливості танцювальних рухів. Танцювально-хореографічні форми. Стил танцю.

Тема 2. Композиційний план постановки танцю.

Драматургічна побудова танцю. Складові композиції танцю. Кульмінація і кульмінаційні моменти. Повторення як композиційний прийом

Тема 3. Задум хореографічного твору.

Драматургічна побудова танцю. Експозиція. Зав'язка. Сходінки перед кульмінацією (розвиток дії). Кульмінація. Розв'язка.

Тема 4. Малюнок танцю (хореографічний малюнок).

Контрастність. Симетрія, асиметрія і об'ємність в композиційній побудові. Основні види хореографічного малюнку.

Змістовий модуль II.

Музична драматургія постановки танцю

Тема 5. Аналіз музичного матеріалу до постановки танцювального твору

Музичні прийоми для розкриття хореографічної дії: метроритм, темпоритм. Хореографічна пауза. Варіювання мелодії. Модуляція. Хореографічна поліфонія. Симфонізація танцю. Примірний план аналізу музичного матеріалу до постановки танцювального номеру. Період.

Тема 6. Хоровод як форма народно-сценічної хореографії

Поняття про хоровод. Види хороводів: орнаментальні та ігрові хороводи. Хороводний танець. Хоровод – обряд. Цикли хороводу. Лексика та композиція хороводу.

Тема 7. Хореографічний текст.

Лексика танцю (танцювальна мова). Різновиди лексики танцю. Написання композиційного плану.

Тема 8. Робота постановника з виконавцями

Алгоритм роботи над танцем. Основні частини постановки танцювального номеру. Методи роботи над танцем.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Денна форма					
	усього	у тому числі				
лекції		практ.	лабор.	Самост. робота	Конс	
Змістовий модуль I Музично-ритмічні та рухові навички						
Тема 1. Види, форми і жанри хореографічного мистецтва	10	4	2	4		
Тема 2. Композиційний план постановки танцю	17	2	2	8		5
Тема 3. Задум хореографічного твору.	24	2	2	4	16	
Тема 4. Малюнок танцю (хореографічний малюнок).	23	2	2	4	15	
Здача змістового модуля I (теми 1- 4)	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	76	10	10	20	31	5

Змістовий модуль II. Музична драматургія постановки танцю						
Тема 5. Аналіз музичного матеріалу до постановки танцювального твору	29	4	2	4	15	4
Тема 6. Хоровод як форма народно-сценічної хореографії	12	2	2	8		
Тема 7. Хореографічний текст.	8	2	2	4		
Тема 8. Робота постановника з виконавцями	23	2	2	4	15	
Здача змістового модуля II (теми 5-8)	2		2			
Разом за змістовим модулем II	74	10	10	20	30	4
<i>Усього годин за IVсем</i>	150	20	20	40	61	9

5. Теми лекцій

N з/п	N теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Мета і завдання освітнього компонента. Професіоналізація танцювального мистецтва. Художній зміст та художня форма хореографічного твору. Виразні можливості танцювальних рухів. Танцювально-хореографічні форми Стиль танцю..	4
2	2 / I	Драматургічна побудова танцю. Складові композиції танцю. Кульмінація і кульмінаційні моменти. Повторення як композиційний прийом	2
3	3 / I	Драматургічна побудова танцю. Експозиція. Зав'язка. Сходінки перед кульмінацією (розвиток дії). Кульмінація. Розв'язка.	2
4	4 / I	Контрастність. Симетрія, асиметрія і об'ємність в композиційній побудові. Основні види хореографічного малюнку.	2
5	5 / II	Музичні прийоми для розкриття хореографічної дії: метроритм, темпоритм. Хореографічна пауза. Варіювання мелодії. Модуляція. Хореографічна поліфонія. Симфонізація танцю. Примірний план аналізу музичного матеріалу до постановки танцювального номеру. Період.	4
6	6 / II	Поняття про хоровод. Види хороводів: орнаментальні та ігрові хороводи. Хороводний танець. Хоровод – обряд. Цикли хороводу. Лексика та композиція хороводу.	2
7	7 / II	Лексика танцю (танцювальна мова). Різновиди лексики танцю. Написання композиційного плану.	2
8	8 / II	Алгоритм роботи над танцем. Основні частини постановки танцювального номеру. Методи роботи над танцем.	2
Разом			20

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Створення ескізів різних стилів танців	4
2	2 / I	Дослідження та аналіз побудови композиції танцю.	8
3	3 / I	Пошук нового стилю танцю.	4
4	4 / I	Створення різних видів хореографічного малюнку.	4
5	5 / II	Підбір музичного матеріалу до постановки танцювального номеру.	4
6	6 / II	Створення хороводних танців.	8
7	7 / II	Написання композиційного плану танців.	4
8	8 / II	Постановка танцювальних номерів.	4
Разом			40

7. Теми практичних занять

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	К-ть годин
1	1 / I	Відпрацювання різних стилів танцю.	2
2	2 / I	Відпрацювання композиційних прийомів танців	2
3	3 / I	Вивчення репертуару різнохарактерних танців	2
4	4 / I	Опанування технічного прийому виконання основних видів хореографічного малюнку.	2
5	1-4	Здача змістового модуля I. <i>Контрольна робота (1-4).</i>	2
6	5 / II	Відтворення техніки виконання різних танців	2
7	6 / II	Відпрацювання виконання різних хороводів	2
8	7 / II	Створення композиційного плану танцю.	2
9	8 / II	Вивчення хореографічного репертуару.	2
10	5-8	Здача змістового модуля I. <i>Контрольна робота (5-8)</i>	2
Разом			20

8. Самостійна робота

№ з/п	№ теми / модуля	Назва теми	Кількість годин
1	3/ I	Створення композиційного плану власного варіанту танцю для певної вікової групи	16
2	4/ I	Створення власного варіанту малюнка танцю	15
3	5/ II	Прослуховування та підбір музичного супроводу до танцю	15
4	8/ II	Перегляд та фіксація різних видів хороводів	15
Разом			61

9. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є залік; командні проекти; презентації результатів виконаних завдань; студентські презентації; практичні покази, підбір музичних файлів.

10. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою, яка переводиться відповідно у національну шкалу («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та шкалу європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС – А, В, С, D, E, FX, F).

Форми контролю знань студентів:

- поточний;

- модульний;
- підсумковий (залік).

Поточний контроль знань здобувачів освіти протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях, практичну та самостійну роботу.

Модульний контроль знань здобувачів освіти здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Підсумковий контроль знань проводиться у формі **заліку** (усно, практичний показ).

Залік є обов'язковою підсумковою формою контролю, яка дає змогу оцінити системне, а не фрагментарне засвоєння навчального матеріалу і не може бути зведена до рівня поточних форм контролю.

Критерії оцінювання поточного контролю

Оцінювання практичних та лабораторних робіт здійснюється за такими критеріями: повнота та правильність виконання практичних завдань; обґрунтованість управлінських і методичних рішень; рівень сформованості аналітико-слухових навичок; уміння застосовувати хореографічні, комунікативні та організаційні прийоми; самостійність, точність виконання завдань. Здобувач вищої освіти може отримати максимально 3 бали: 3 бали за виконання поставлених завдань (високий рівень - 3 бали, достатній - 2 бали, середній - 1 бал, початковий - 0 балів).

Оцінювання самостійних робіт передбачає: відповідність змісту завдання поставленій меті; логічність структури та науково-методичну обґрунтованість; використання фахової термінології; здатність до аналізу та узагальнення практичного досвіду; якість оформлення та дотримання академічної доброчесності. Оцінка самостійної роботи здобувача освіти здійснюється за результатами виконання завдань самостійної роботи, яке оцінюється сумарно максимально у 3 бали («відмінно» - 3 бали, «добре» - 2 бали, «задовільно» - 1 бал, «незадовільно» - 0 балів).

Критерії оцінювання модульного контролю

Здача модуля (модульної контрольної роботи) здійснюється у формі проведення контрольного заняття, яке проводиться усно та практично на підставі програмового матеріалу та включає: 1) демонстрацію виконавської майстерності, практичних виконавських умінь і навичок відповідно до програмових вимог та тематичного наповнення змістового модуля курсу; 2) знання теоретичної частини: знання хореографічної термінології, уміння розбору композиції за графічним зображенням; 3) виконання творчого завдання

Модульний контроль проводиться двічі на семестр та оцінюється максимально у 5 балів:

5-4 бали - високий рівень володіння хореографічною технікою (відповідно до програмових вимог), демонстрації ґрунтовного аналізу хореографічних творів, повних відповідей на теоретичні питання, а також високого рівня виконання творчого завдання;

3-2 бали - середній рівень володіння хореографічною технікою (відповідно до програмових вимог), середній рівень демонстрації аналізу хореографічних творів, неповних відповідей на теоретичні питання, а також середнього рівня виконання творчого завдання;

1-0 балів - початковий рівень володіння хореографічною технікою (відповідно до програмових вимог), здобувач освіти не володіє програмовим матеріалом або присутня велика кількість технічних та виконавських помилок, що є недостатнім для необхідного рівня компетентності.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заліку).

Відповідь на кожне запитання білету потребує повної аналітичної і змістовної

відповіді (оцінюється від 0 до 10 балів).

відмінно (9-10) - студент вільно володіє методико-категоріальним апаратом, проявляє високий рівень знань. Володіє навиками діагностики, аналізу, моделювання. Чітко й усвідомлено оперує методологією хореографічного виконавства.

добре (6-8) - середній рівень володіння виконавською технікою, проявляє середній рівень розвитку ритмічного чуття, музичного мислення, музичної уяви. Впевнене виконання з незначною кількістю художньо-технічних помилок.

задовільно (4-5) - достатній рівень розвитку окремих компонентів музичної виразності та виконавських умінь. Студентом допущено значну кількість художньо-технічних помилок (нечітких прийомів виконання хореографічної композиції). Недостатньо висвітлено суть хореографічної постановки.

незадовільно (0-3) - студент не виконує усі етапи роботи, не володіє виконавською хореографічною технікою, що є недостатнім для необхідного рівня компетентності.

IV семестр

Змістовий модуль 1 Музично-ритмічні та рухові навички											Змістовий модуль II. Музична драматургія постановки танцю										3	
T1		T2		T3			T4			ЗМ	T5			T6		T7		T8			ЗМ	
П	Л	П	Л	П	Л	СР	П	Л	СР	П	П	Л	СР	П	Л	П	Л	П	Л	СР		
3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	30
Всього																					100	

Умовні позначення: Т.1. – тема 1; С – семінарське заняття; П. – практичне заняття; л-лабораторне заняття СР – самостійна робота студентів; ЗМ – здача модуля, 3 – залік.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку	
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F		незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Рекомендована література

11.1 Базова

1. Баришнікова Т. Азбука хореографії [Текст]: Методичні вказівки. СПб.: Респекс, люкс, 2022. 252 с.
2. Василенко К. Композиція українського народно-сценічного танцю. Київ: Мистецтво, 2023. 96 с.
3. Верховинець В. Теорія українського народного танцю. [Замість передмови Максим Рильський]. 5 вид., доповн К. : Музична Україна, 1990. 151 с.
4. Гіршон А. Імпровізація і хореографія. Контактна імпровізація. Альманах 1. 2017
5. Голдрич О.С. Методика роботи з хореографічним колективом: Посібник для студентів-хореографів мистецьких навчальних закладів України I-II рівня акредитації. Вид. 2-е Львів: «Сполом», 2017. 72 с.
6. Колногузенко Б.М. Хореографічна композиція: метод. посіб. з курсу «Мистецтво балетмейстера». Харків: ХДАК, 2018. 208 с.
7. Мартиненко О.В. Методичні рекомендації до оформлення постановочних планів з дисципліни «Мистецтво балетмейстера». Бердянськ: Бердянський державний педагогічний університет, 2021. 45 с.
8. Народні ігри як засіб збагачення дитячої лексики «Дрібу, дрібу, дрібушечки»: методичні рекомендації. Київ . Н. Луцк. Дошкільне виховання. 2019. №4. С. 5-7.
9. Степанюк І.В., Дудай М. І., Бовканюк П.О. Роль концертмейстера-баяніста (акордеоніста) на занятті з народного танцю у закладах вищої освіти. Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Педагогіка; Вип. 42. 2021.
10. Шевчук А. С. Українські музично-хореографічні традиції як засіб музично-рухового розвитку дітей. Фастів : Поліфаст, 2015. 332 с.

11.2. Допоміжна

1. Соляна О. Хореографічна культура у контексті реалізації загальної мистецької освіти. *Світ виховання*. К., 2017. № 2. С. 21–23.
2. Тарасюк А. М. Професійна підготовка майбутніх учителів хореографії до роботи у позашкільних закладах освіти. Педагогічний альманах. 2022. Вип.13. С. 191-195
3. Шпак В. Естетичний фактор у вихованні учнів. Київ. Мистецтво 2015.

11.3. Інформаційні ресурси

1. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>
2. Орлова Л. С. Формування і удосконалення майстерності майбутнього вчителя [Електронний ресурс]. Соціум. Наука. Культура. URL : <http://intkonf.org/orlova-ls-formuvannya-i-udoskonalennya-maysternosti-maybutnogo-vchitelya-muziki/>

Викладач Ігор СТЕПАНЮК

(підпис)